

Рецензія

**кандидата політичних наук, доцента кафедри політичних наук і права
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського
Пронози Інни Іванівни
на дисертаційне дослідження
Руцького Сергія Васильовича
«Нові політичні технології виборчих процесів першої чверті XXI
століття: український та зарубіжний досвід», подане на здобуття ступеня
доктора філософії за спеціальністю 052 – Політологія**

Дисертаційна праця Сергія Руцького є надзвичайно актуальною і справді стратегічно важливою для української політичної науки. Робота фіксує не просто зміну тактик, а фундаментальну трансформацію політичного протистояння, де інформація набула статусу не лише зброї, а й визначального фактору для збереження національного суверенітету та стійкості демократичних інститутів. Здобувач демонструє глибоке розуміння того, як алгоритмічна логіка та комерційні стимули соціальних платформ перетворилися на критичну інфраструктуру для ведення гібридної війни.

Наукова цінність дисертації полягає у її системності та продуманості. Здобувач успішно проводить аналіз від макрорівня до мікроінструментів. Чітке методологічне розмежування «інформаційного протиборства» (як постійного, всеосяжного процесу) від «інформаційної війни» (як активної фази) дозволяє створити надійну концептуальну рамку, яка є значним внеском у політологічну термінологію.

Важливим є підрозділ 1.1, де автор будує бібліографічний фундамент, який є необхідним для легітимізації дисертаційного дослідження. Дисертант демонструє широке охоплення наукового доробку, пов'язаного з інформаційним протиборством. Автор успішно аргументує стратегічну затребуваність теми, підкреслюючи, що в умовах «цифрової реальності» суб'єкти політики перемістилися до інформаційного простору, а інформаційне протиборство стало вирішальним чинником у конфліктах. Огляд охоплює широкий спектр – від філософських та правових аспектів цифровізації до

військово-прикладних розробок та політико-правового виміру інформаційної безпеки.

Класифікація наукових праць на три групи (загальні аспекти цифровізації, інформаційне протиборство/безпека, дисертаційні дослідження) є логічною. Це дозволяє чітко окреслити «прогаліни» та підтвердити наукову новизну власного дослідження. Особливо цінним є огляд новітніх дисертацій, який засвідчує, що тема є на вістрі уваги української наукової спільноти (наприклад, праці 2023–2024 років).

Заслуговує на увагу підрозділ 2.2. «Алгоритми, форми та ключові умови реалізації інформаційних операцій», який демонструє системність у розумінні операційного рівня інформаційного протиборства. Дисертант переводить аналіз із технічної площини у сферу політичної психології. Наголос на тому, що мішенню інформаційної зброї є не лише техніка, а й епістемологічна система противника (його системи знань і припущень), відображає найвищий рівень розуміння інформаційної війни як боротьби за волю та свідомість осіб, що приймають рішення. Надано структуровану класифікацію компонентів сучасних інформаційних операцій (ІО) згідно з провідними доктринами (PSYOP, MILDEC, радіоелектронна боротьба, мережеві операції, OPSEC). Деталізація цих елементів, а також їхніх допоміжних складових (ІА, Контррозвідка), формує цілісний операційний інструментарій для політологічного аналізу конфлікту.

Автором здійснено ефективне розмежування стратегічного (маніпулювання сприйняттям реальності) та оперативного (дезорганізація процесу прийняття рішень) рівнів атак. Це підкреслює багатовимірність інформаційної переваги та необхідність гармонізації дій для досягнення бажаного кінцевого стану. Це дало можливість перейти від абстрактних концепцій до детального аналізу алгоритмів і тактик, які застосовуються в умовах цифрової реальності.

Щодо зауважень, то на мою думку, слід було б посилити політико-філософський аналіз феномену «постправди» та пов'язаної з ним

епістемологічної кризи сучасних суспільств. Зокрема, йдеться про можливість їх осмислення не лише як наслідку ворожих інформаційних операцій та цілеспрямованих маніпулятивних впливів, але і як відносно самостійного чинника сучасних політичних процесів, який впливає на способи формування та сприйняття політичної реальності й підриває онтологічну основу спільної політичної істини. Такий підхід дозволив би поглибити теоретичне розуміння природи інформаційних загроз, акцентувавши увагу не лише на зовнішніх впливах, але й на внутрішніх світоглядних та когнітивних трансформаціях, характерних для сучасних політичних спільнот.

Висловлене зауваження носить дискусійний характер і а радше є пропозицією щодо подальшої теоретичної розробки порушеної проблематики та можливого розширення аналітичної рамки дослідження у майбутніх наукових працях автора, аніж критикою наявних результатів.

Вважаю, що дисертаційне дослідження Руцького Сергія Васильовича «Інформаційне протиборство в сучасному світовому політичному процесі в умовах цифрової реальності» є завершеною, оригінальною та цінною науково-кваліфікаційною працею. Воно повністю відповідає вимогам, встановленим до робіт на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 052 – політологія. На підставі викладеного вважаю, що автор, Руцький Сергій Васильович, заслуговує на присудження йому ступеня доктора філософії в галузі політології.

Рецензент –
кандидат політичних наук, доцент,
доцент кафедри політичних наук і права
Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського

Інна ПРОНОЗА